

Si etiam Infidelibus Deus misericorditer gratiam elargitur, qua possint ad Fidem venire, consecutariam est, quod Fides non sit prima gratia. Esto Fides in quantum est liberum imperata ab actu libero supernaturale piz affectionis ad illam, sit (ut habet Tridentin. sess. 6. cap. 8.) *Ehmane salutis intus, fundamentum, & radix omnis iustificationis.*

28 *Prima gratia, quam Deus concedit Peccatori, est peccatorum remissio.*

Gratia actualis, qua peccator ad penitentiam invitatur, antecedit peccatorum remissionem, qua habetur per gratiam habitualis; atque adeo non est prima peccatoris gratia peccatorum remissio.

29 *Extra Ecclesiam nulla conceditur gratia.*

Ex Ecclesiis sunt infideles, Schismatis, Hæretici, Excommunicati; & tamen Deus gratiam illis conferit, ut possint ad Ecclesias gremium confugere. Alter manendo in sua infidelitate non peccant; deinceps quippe illa gratia ad ejurandam infidelitatem necessaria.

30 *Omnis, quos Deus vult salvare per Christum, salvatur infallibiliter.*

Si res ita le haberet, nemo damnaretur, cum de fide sit, Deum quantum est ex se velle omnes homines salvos fieri.

31 *Desideria Christi semper habent suum effectum, pacem intimo cordium inferit, quando eis illam optat.*

Desideria Christi Domini sapientia sunt efficacia, solum quantum est ex parte sua, sed inefficacia sunt virtus voluntatis, qua gratia resistit; & ideo non semper habent effectum suum, nec semper intimo cordium inferunt pax, quam Christus nobis exoptat.

32 *Iesus Christus se morti tradidit ad liberandum pro semper suo sanguine Primogenitos, idest Electos, de manu Angelorum exterminatoris.*

Christi Domini Sanguis pretiosissimus effusus est, non ad liberandos dumtaxat Electos, sed ad omnes omnino liberandos & Demons captivatus: Dicitur enim I. Jo. 2. *Ipsa est propitiatio pro peccatis nostris; non pro mortalium autem tantum, sed etiam pro rotis Mundi.*

33 *Prob! quantum oportet bonis servens, & fibimis ipsi renonciasse, ad hoc ut quis fiduciā habeat sibi, ut ita dicam, appropriandi Christum Jesum, eius amorem, mortem, & mysterium, ut facit S. Paulus dicens: Qui dilexit me, & tradidit Iesum pro me.*

Erat Quesnelli, tam si velit, ad fiduciam habendam appropriandi sibi Christi amorem & mortem requiri, quod bonus servens omnino nuncium remittamus, non solum affectu, sed etiam effectu; quā si velit, oportere, ut homo fibimur renunciare; ita ut peccet, si Deo famuletur intuitu mercedis aeternae: Sicut etiam si putet, ad hanc fiduciam habendum opus esse, ut simus a Deo dilecti, & electi, sicut fuit Apostolus; cum etiam reprobis possint, ac teneantur in Christi meritis habere fiduciam sua salutis aeternae.

34 *Gratia Adami non producitur nisi merita humana.*

Gratia Adamo collata in statu nature innocentis non est essentialiter difformis gratiae, qua per Christum non habetur in statu nature lapſe: Neutra itaque producit merita humana, hoc est humana natura debita; sed utrumque producit merita indebita natura humana, ac supernaturalia: Altera gratia, ut loquitor Apostolus, non est gratia.

35 *Gratia Adami est sequela creationis, & era debita naturae sane, & integræ.*

Si gratia Adamo collata in statu nature sane, & integræ, esset sequela creationis, & tali nature debita, sequeretur, quod Gloria & Dei viuus non esset bonum humana, atque Angelica natura omnino indebitum, & supernatural. 36 *Differentia essentialis inter gratiam Adami, & statu innocentie, ac gratiam Christianam est, quod primam unusquisque in propria persona receperit: ista vero non recipitur, nisi in persona Iesu Christi reflectat, cui nos uniti sumus.*

Gratia Adamica, qua dicitur sanitatis, collata Adamo in statu nature innocentis, & Gratia medicinalis, que homini conferatur in statu nature lapſe, non differunt essentialiter, ita ut illa cum libero arbitrio congeretur, ista non item, sed sit irresistibilis: Sicque est verum, quod Gratia five actualis, five ha-

bitualis in persona Christi recipiatur; cum nobis ex Tridentino inhereat.

37 *Gratia Adami, sanctificando illum in semetipsa, erat illi proportionata: Gratia Christiana non sanctificando in Iesu Christo, est omnipotens, & digna Filio Dei.*

Gratia Adamica in statu nature innocentis non fuit illi proportionata, hoc est debita; neque Gratia Christiana est omnipotens, ita ut nunquam illi in statu nature lapſe resistamus.

38 *Peccator non est liber, nisi ad malum, sine gratia Liberatores.*

Peccatum non admittit liberum arbitrium, ita ut sine Gratia Liberatores nequeat homo, dum peccat, a culpa abstineret, aut bonum prosequi. Quomodo enim peccare potest, qui destitutus est libertate ad non peccandum?

39 *Voluntas, quam gratia non preventit, nihil habet luminis, nisi ad aberrandum, ardoris, nisi ad se precipitandum, virium, nisi ad se vulnerandum; est capax omnis mali, & incapax ad omne bonum.*

Sin gratia superna voluntas libera est ad aberrandum, ad non se precipitandum, & vulnerandum; & capax est ad prosequendum bonum ordinis naturalis.

40 *Sine gratia nihil amare possumus, nisi ad nosfram condemnationem.*

Etiam sine gratia supernaturali possumus bonum prosequi; immo Deum ipsum amare amore naturali; qui certe non est ad nostram condemnationem, quamvis non sit salutaris, ac supernus.

41 *Omnis cognitio Dei, etiam naturalis, etiam in philosophis Ethnici, non potest venire nisi a Deo, & sine gratia non producit, nisi presumptionem, vanitatem, & oppositionem ad ipsum Deum, loco effectum adoracionis, gratitudinis, & amoris.*

Cognitio Dei naturalis tantum abest, ut sine gratia supernaturali producat vanitatem, presumptionem, & oppositionem ad Deum, ut potius natura sua excite ad actus naturales adoracionis, gratitudinis, & amoris erga illum.

42 *Sola gratia Christi reddit hominem aptum ad Sacrificium fidet, sine hoc nihil, nisi impunitas, nihil, nisi indignitas.*

Eroncum est, quod sine fidei superna sacrificio nihil in nobis sit, nisi impunitas, & indignitas; cum possit voluntas munita dumtaxat cognitione naturali de divina bonitate, non solum a culpe abstineret, sed etiam ad Dei dilectionem naturalem, & ad virtutis prosecutionem incendi.

43 *Primus effectus gratiae baptismalis est facere, ut moriamur peccato; adeo ut spiritus, cor, sensus non habeant plus vite pro peccato, quam homo mortuus habeat pro rebus Mundi.*

Joviniani heresi fuit, quod gratia baptismalis reddat hominem impeccabilem, ex quippe peccatum penitus destruit, non tamen poterat ad peccandum, neque concupiscentiam, que, ut habet Tridentinum, ex peccato est, & ad peccatum inclinat.

44 *Non sunt, nisi duo amores, unde volitiones, & actiones omnes nostra nascuntur: Amor Dei, qui omnia agit propter Deum, quemque Deus remuneratur, & Amor, quo nos ipsos, ac Mundum diligimus, qui quod ad Deum referendum est, non referit, & propter hoc ipsos sit malus.*

E choro virtutum virtutes Morales excludit Quesnelli, inherentes vestigis damnatis Baji, & Janeti.

Nonne amor sui, amor proximi, & amor creaturarum poterat vacare culpa, immo esse laudabiles, quamvis non sint amor Dei, nec ad Deum actu, & formaliter referantur? Quis non videt actus Religionis, patientie, pietatis, necnon Spei supernaturalis esse laudabiles, quamvis ad actus Charitatis sublimitatē non pertingant?

45 *Amore Dei in corde Peccatorum non amplius regnante, necesse est, ut in ea carnalis regnet cupiditas, omneque actiones eius corrumpat.*

Quasi vero in corde peccatoris, ubi non amplius regnat charitas, debet ibi cupiditas regnare, ut omnes eius actus sint peccaminos, nec possit peccator quicquam boni facere, ac se ad refusandum disponere per actus fidei, ac spei supernaturalis.

46 *Cupiditas, aut Charitas, usum sensuum bonum, vel malum faciunt.*

Circumscripta charitate, adhuc ulus sensuum potest esse bonus per actus alius virtutibus imperatos, putativa misericordia, justitia, mortificationis, penitentia, & similes, aliter peccator jejunando, ergo stipe, restituendo alienum, peccare; quo quid absurdius?

47 *Obedientia legis profiliere debet ex fonte; & hic fonte est Charitas. Quando Dei amor est illius principium interius, & Dei gloria eius finis, runc parum est, quod apparet exterior; alioquin non est, nisi hypocrisis, an falsa obit.*

Proscripta olim fuerat thesilla Baji 16. dicens: *Non est vera legis obedientia, qua sit sine charitate. Ea iterum in hac thesi velut ex Ebreo emergit.*

48 *Quid alius est possumus, nisi tenebre, nisi aberratio, & nisi peccatum, sine fidei lumine, sine Christo, & sine Charitate?*

Bajus pariter in triginta quarta ex suis proscriptis thesibus idem effutiebat, dicendo: *Omne quod agit peccator, id seruos peccati, peccatum est. Sicut etiam quod beneficia five spiritu, five temporalia eidem ergo in novum iudicium vertantur, ita ut peccator; etiam bene illis beneficiis utatur, adhuc ob illa sit dammandus, & puniendus.*

49 *Ut nullum peccatum est sine amore nostri, ita nullum est opus bonum sine amore Dei.*

Ex Trid. Sess. 6. can. 31. confat, non solum non peccare, sed etiam bene operari, qui propter mercedem aeternam operatur. Sic etiam bene operatur, qui carens amore Dei diligit proximum, audit Sacrum, ieiunia. Potest itaque dari opus bonum fine amore Dei.

50 *Qui timor non nisi manum cohibet, cor autem tandem peccato addicitur, quamdiu ab amore justicie non datur.*

Timor gehennæ movens ad actum Attritionis, non solum manum, sed etiam cor removet à culpa, esto non involvatur amoret Charitatis.

51 *Qui a malo non abstinet, nisi timore pani, illud comeditus in corde suo, & iam est reus coram Deo.*

Qui solum timore gehennæ abstinet à culpa, non est reus coram Deo, nec peccat, sed bene operatur; & talis actus est supernaturalis, ut habetur ex thesi 15. ab Alex. VIII. proscripta.

52 *Omnia alia salutis media continentur in fide, tamquam in suo germine, & semine; sed hec fides non est absque amore, & fiducia.*

Eroncum est, quod omnia salutis media in fide continentur. Si quidem ad fidem praetere debet pia affectio ad illam; & alia salutis media ad fidem conquantur, non vero illa continentur. Eroncum pariter est, quod fides numquam fejungatur à charitate, necon a fiducia, seu spe: *Quamvis enim spes non sejungatur à fide in qua fundatur; falso tamen est, quod fides numquam fejungatur à spe.*

53 *Sola Charitas Christiano modo facit (actiones Christianas) per relationem ad Deum, & Iesum Christum.*

Scripturis, Concilii, Patribus, & rationi refragatur, quod prater Charitatem nulla alia detur virtus, qua fiant operationes studiose, Deo ac Christo grata. Nonne virtutes alias Theologales Fidei, & Spei, ac Virtutes Morales, circumscripta relatione ad Deum, & Iesum Christum, actiones Christianas operantur?

54 *Sola Charitas est, que Deo loquitur, eam solam Deus audit.*

Eitan actibus fidei, spei, timoris, penitentiae, orationis & Deum alloquimur; ac Deus hujusmodi nostros affectus, & preces misericorditer audet.

55 *Deus non coronat, nisi Charitatem; qui currit ex alio impulsu, & ex alio motivo, in vanum currit.*

Aliarum etiam virtutum actus Deus coronat; ac proinde non currit in vanum, qui ex aliorum virtutum impulsu, ac motivo currit.

56 *Deus non remunerat nisi Charitatem, quoniam Charitas sola Deum honorat.*

Deus etiam actus fidei, spei, misericordia, justitia, penitentia, & similes remunerat; & ab iidem etiam honoratur.

57 *Totum deest Peccatori, quando ei deest spes, & non est spes in Deo, ubi non est amor Dei.*

Eroncum est, quod spes deficiente, deficit etiam fides; sicut etiam quod non possit peccator charitate deficiente alios virtutum actus elicere tam supernatu-

rales cum auxilio gratie, quam naturales nulla superna gratia adjutus. Erroneum pariter est, quod sine Dei amore, & sine Charitate, spes supernaturalis reperi non possit.

58 *Nec Deus est, nec religio, ubi non est Charitas.*

Quasi vero non possit peccator Charitate denudatus Deo adherere per actus fidei, ac spei, illumque per actus Religionis colere; & sic ad recuperandam gratiam se disponere, prout ad id obligatur ex Trident. Sess. 6. cap. 6.

59 *Oratio impiorum est novum peccatum, & quod Deus illis concedit, est novum in eos iudicium.*

Horret animus audire, quod peccatoris Dei clementia implorans oratio sit nova culpa; unde nequeat cum Publicano Luca 18. dicere: *Deus propius esto mihi peccatori: Sicut etiam quod beneficia five spiritus, & five Charitate?*

Bajus pariter in triginta quarta ex suis proscriptis thesibus idem effutiebat, dicendo: *Omne quod agit peccator, id seruos peccati, peccatum est. Sicut etiam quod beneficia utatur, adhuc ob illa sit dammandus, & puniendus.*

60 *Sic solus supplicii timor animat penitentiam, quo hec est magis violenta, & magis dicit ad desperationem.*

Solus supplicii timor animans Penitentiam (hoc est Attrito) non est actus violentus, sed coactus; ut definit Trid. Sess. 14. can. 5. esto sit molefus, & arduus. Nec inducit ad desperationem, cum praefato nobis sit Deus suæ gratia adjutorio, quo arditas emolliatur.

61 *Timor non nisi manum cohibet, cor autem tandem peccato addicitur, quamdiu ab amore justicie non datur.*

Timor gehennæ movens ad actum Attritionis, non solum manum, sed etiam cor removet à culpa, esto non involvatur amoret Charitatis.

62 *Qui a malo non abstinet, nisi timore pani, illud comeditus in corde suo.*

Qui solum timore gehennæ abstinet à culpa, non est reus coram Deo, nec peccat, sed bene operatur; & talis actus est supernaturalis, ut habetur ex thesi 15. ab Alex. VIII. proscripta.

63 *Baptizatus adhuc est sub lego sicut Judeus, si legem non adimplat, aut adimplat ex solo timore.*

Eroncum est, quod supponitur, videlicet, Judeos adimplendo legem ex timore pena semper sub lege (in qua, ut habet Augustinus, peccatum dominabatur) seu semper peccasse; cum bene, ac supernaturaliter operetur, qui ex timore gehennæ à culpa abstinet, & legem adimplat. Eroncum pariter à fortiori est, quod baptizatus ex codem timore legem adimplens, fit similiter sub lege, & non sub gratia, qua adiuvetur ad legem adimplendam.

64 *Sub maledicto legis nunquam sit bonum, quia peccatum, five faciendo malum, five illud nominis ob timorem evitando.*

Quamvis sub maledicto seu peccato legis (hoc est sub lege scripta, in qua iuxta phrasim Augustini concupiscentia, & peccatum dominabatur) ut plurimum homines peccant; laudabiliter tamen operantur, quando ob timorem gehennæ & penarum culpas delinquent: Sicut etiam quando in actibus virtutum Theologalium, ac moralium fere exercebant: Falsissimum proinde est, quod numquam sub eo maledicto fieret bonus, & quod culpabiliter ob timorem culpa evitaretur.

65 *Mosies, Prophetæ, Sacerdotes, & Doctores legis mortui sunt, abique eo quod illum Deo dederint filium, cum non efficerint nisi mancipia per timorem.*

Moyses, & ali enumerati in hac thesi, plurimos Deo dederunt in Lege scripta filios, hoc est viros Sanctos, qui ex motivo charitatis tanquam Dei filii operarentur, & non ex timore servili ut servi, tamquam mancipia: Siquidem Joannes, Apoc. 7. ex singulis tribus vidit duodecim milia Signatos, stantes ante thronum Dei, & Agni.

66 *Quia vult Deo appropinquare, nec debet ad ipsum venire cum brutalibus passionibus, neque adiungi per infinitum naturalis, aut per timorem, scuti Bestie; sed per fidem, & per amorem, scuti filii.*

Erian per infinitum naturalis adducimur ad Dei cognitionem, & amorem; necnon per timorem, dummodo non sit mundanus: Nec solum per fidem, & amorem Deo appropinquamus, sed etiam per alias virtutes,

67 *Timor servilis non sibi representat Deum, nisi ut dominum durum, imperiosum, injustum, intratibilium.*

Timor servilis, qui supernaturalis est, Deum representat ut est in se, videlicet ut misericordem simus, & justum; quippe qui de suo misericordia est, & benignus, de nostro vero justus. Timor hic à Sanctis Patribus dicitur esse Olliarii Charitatis, quia per illum patet nobis aditus ad Dei dilectionem.

68 *Dei Bonitas abbreviavit viam salutis claudendo torm in Fide, & precibus.*

Sola fides sine operibus, & aliis virtutibus non sufficit ad salutem: Fides quippe sine operibus mortua est, Jacobi 2.

69 *Fides, usus, augmentum, & premium Fidei, ratione donum pure liberalitatis Dei.*

Etronée in hac thesi excluditur nostra cooperatio in fide liberæ amplectenda, necnon in ejus usu, augmentatione, ac præmio: Sic enim liberè, ac meritori Deo credimus, ita liberè utimur habitu infuso fidei, exercendo actus, quibus mereamur fidei augmentationem, ac premium.

70 *Namquam Deus affigit innocentes; & afflictiones semper serviant, vel ad puniendum peccatum, vel provocandum Peccatorum.*

Nonne innumerū iusti, & culpa cuiusvis immunes, à Deo in hac vita affliguntur ob altos fines suæ Providentiae, præterim ut tolerantia parvorum ad spiritualem profectum, & ad eternæ gloriae incrementum conferat? Beataissima Virgo Regina fuit Martyrum, & pretiosissima Immaculata.

71 *Homo ob suis conservationem potest se se dispensare ab ea lege, quam Deus condidit propter ejus utilitatem.*

Immensus ostium laxitati aperietur, si quilibet possit secumcum dispensare, à legibus in propriam hominum utilitatem à Deo conditis. Ponuisse Sussanna cetera culpam in adulterium cum Senioribus consentire, licet posset quis peccare, & fidem abnegare, ad declinandum mortem à Tyranno intentatam, & sic de aliis legibus.

72 *Nota Ecclesia Christiana est, quod sit Catholica, comprehensens, & omnes Angelos Cœli, & omnes Electro, & iustos terre, & omnium Seculorum.*

Vult Quænilius iuxta hærem Calvinianam, in hac, & in alijs proxime sequentibus Theſibus excludere ab Ecclesia visibili Catholica peccatores, ut existimat, sive quæfæcias à Prælatorum, ac Pontificum iurisdictione, forte in peccatum aliquod isti inciderint. Falso etiam in hac thesi dicuntur Angeli spectare ad Ecclesiam visibilem. Falsum denique est ad eandem spectare Electro, & Iustos omnium seculorum: Si enim nunc sint Infideles, Hæretici, aut excommunicati, ad Ecclesiam nunc non pertinent, quamvis futuri sint iusti.

73 *Quid est Ecclesia, nisi catus Filiorum Dei manentium in ejus simu, adoptatorum in Christo, subsistens in ejus persona, redemptorum ejus sanguine, viventium ejus spiritu, agendum per ejus gratiam, & exceptantiam gratiam futuri Seculi?*

Etiam peccatores, ac Reprobi, si sint baptismo insigniti, ad Ecclesiam constituantur spectant. Et sunt legitimi Pastores, etiam qui forte in culpm incidunt, aut sint Reprobi. Alter incerta est Prætorum iurisdictione, cum incertum sit, num sint Electro, ac Reprobi. Falsum pariter est, quod adoptari substantiam in persona Christi Domini.

74 *Ecclesia, sive integer Christus, Incarnatum Verbum habet ut Caput, omnes vero Sanctos ut membra.*

Ecclesia est Catus hominum veram fidem profitemur, ac uterum Sacramentis à Christo Domino insigniti sub regimine Prælatorum, ac præterim Pontificis Christi in terra Vicaria. Propterè Ecclesia non est integer Christus; hic enim est solum Ecclesia caput, & institutor, qui subest regimini sui Vicarii, nec sit Sacramentorum succipitor. Quid si solum Sancti, utpote Christi membra, Ecclesiam constituent, pastores qui facile à malignis notari possent, quod culpam aliquam patrarent, iurisdictione carerent.

75 *Ecclesia est unus solus homo, compotius ex pluribus membris, quorum Christus est Caput, vita, subsistens, & persona; unus solus Christus, compotius ex pluribus Sanctis, quorum est Sanctificator.*

Tunc

Ecclesia non est unus solus homo compositus ex Sanctis, sed conficitur etiam à peccatoribus: nec Christus est Sanctorum subsistens, ac perfornatus.

76 *Nihil spacioſus Ecclesia Dei, quia omnes Electi & Iusti omnium Seculorum illam componunt.*

Electi, qui erunt iusti, si nunc sint Infideles, vel excommunicati, Apostata, aut Cathecumeni, nunc ad Ecclesiæ constituantur non spectant, ad hanc vero spectant etiam peccatores, Reprobi, si sint actiæ fideles.

77 *Qui non dicit vitam dignam Filio Dei, & membro Christi, cessa interius habere Deum pro Patre, & Christum pro Capite.*

Qui non dicit vitam dignam Filio Dei, definit quidem habere gratiam, seu Filiationem Dei adoptivam, ac definit habere Christum pro Capite, in quantum hic influit in membra viva, sicut vitis in palmis: Sed non definit habere Deum pro Patre, in quantum retinet ejus doctrinam, ac fidem; nec definit habere Christum pro capite quod in fluxum auxiliorum, ut per gratiam vivificetur. Propterè etiam peccatores fideles Ecclesiæ militantem constituant, cum non sint membra abscessa, ut sunt excommunicati.

78 *Separatur quis à Populo Eleto, cuius figura fuit Populus Iudeus, & Caput est Jesus Christus, tam non vivendo secundum Euangelium, quam non credente Euangeli.*

Separantur, quidem à populo Eleto, nempe ab Ecclesiæ, qui non credunt Euangeli, seu Infideles; non tamen qui non vivunt secundum Euangeli, seu peccatores, si veram fidem profiteantur, ac uariant Sacramenta à Christo Domino institutis sub Prælatorum regimine, ac præterim Vicarii Christi Domini. Ecclesia enim instat lagena misera in mare bonos simul & malos pescis accipit, ut habetur in Euangeli.

79 *Utile, & necessarium est omni tempore, omni loco, & omni personarum generi studere, & cognoscere spiritum, Pietatem, & Mysteria Sacre Scripturae.*

Antiquæ heres in hac, & proxime sequentibus Theſibus à Quænilius exstinctantur. Si cuius personarum generi necesse esset studere omni tempore & loco Bibliis Sacris, maxima fiduciam pars est in statu damnationis: Et Ecclesia erraret, vetando, in omnibus indiscriminatim, lectio Sacrum Scripturatum vulgaris lingua permittatur, si talis lectio omnibus est utilis, ac necessaria.

80 *Lectio Sacre Scripturae est pro omnibus.*

Explicatio Sacrum Scripturatum quod singulis fidelis per Parochos, & Concionatores, prout præcipit Tridentinum, est profecto pro omnibus; non tamen earumdem lectio, cum ea non sit ad captum omnium.

81 *Observant sancta verbi Dei non est Laicis ratio dispensandi se ipsos ab ejus lectio.*

Obscuras sancta Verbi Dei est in causa, cur non omnibus laicis, etiam idiotis, ac feminis, talis lectio permitatur, ne in foream aberrando incident, si non faciat præter doctus interpres.

82 *Dies Dominicus à Christianis debet sanctificari lectio Pietatis, & super omnia Santarum Scripturarum. Damnum est velle Christianum ab hac lectio rerahere.*

Dies Dominicus sanctificari quidem debet operibus pietatis, non tamen ab omnibus lectione Sacrum Scripturatum: Idiotis quippe, ac feminis explanatio mysteriorum fidei per Parochos, & Concionatores facienda est. Nec est damnosum, sed utile istos ab ea lectione retrahere, & ad audiendos Parochos, ac Concionatores mittere, quoties legendo Scripturas ob ingenio tarditatem errores potius haurire possunt, quam Catholicas veritates.

83 *Est illus fisi persuadere, quod notitia Mysteriorum Religionis non debet communicari feminis, lectione sacrorum librorum. Non ex feminaram simplitatem, sed ex superba virorum scientia, ita etiam ex feminarum simplicitate sapientia hæresis orta sunt (ut adverit D. Hieronymus) & Scripturarum abusus.*

84 *Abriri e Christianorum manibus novum Testamentum, seu eis illud clausum tenere, auferendo eis modum illud intelligendi, est illis Christi os obscurare.*

Tunc

Tunc os Christi veluti obtuaretur abripiendo ab idiomarum manibus novum testamentum, quod debeat in Ecclesia Ministrorum Christi Dom. qui ad illorum caput se accommodarent, explicando mysteria novi testamenti.

85 *Interdicere Christianis lectioem Sacra Scripturae, preferim Evangelii, est interdicere usum luminis filii lucis, & facere ut patiantur speciem quendam excommunicationis.*

*Interdicere indecis lectioem Scripturarum, à qua obtinebatur potius possent, quam illustrari, non est intendere usum luminis filii lucis; sed est velle, ut in sacra oblititate Verbi Dei aedant Parochos, & Concionatores, qui faciem præferant, ne in foream errosum cadant. Hinc Christus Dom. voluit per vocem Apostolorum doceri omnes Gentes. Et Eunuchus (Actorum 8.) Regis Äthiopum Philippo dicente, *Putasne intelligis, que legis? aperte respondit: Quomodo possum, nisi aliquis offendere mibi?**

86 *Erigere simplici Populo hoc solitum, jngredi uocem suam vocis totius Ecclesia, est usus contrariae praxi Apostolice, & intentioni Dei.*

Verare, ne vernacula lingua publicis divina officiis legantur, & canantur, confonat praxi Apostolorum, ac intentioni Dei: Etenim Apostoli annullariunt quidem Euangeliū linguis eorum Gentium, quibus predicabant, sed non scriperant illud eorum linguis; cum solum Hebreæ, & Graecæ scriperint; & iuxta nonnullos D. Marcus Euangeliū scripti Latine: Ne alter oportebat divina oracula scribi, ac divina officia peragi, quam lingua aliqua communissima, ne passim extores subterepent.

87 *Modus plenus sapientia, lumine, & Charitate, est dare animabili tempus portandum cum humilitate, & sentientiā statum peccati, petendi spiritum penitentie, & contritionis, & incipiendi, ad minus, satisfacere intentione Dei, antequam reconcilietur.*

Errat, & vehementer errat Confessarius, si velit pene nimirum dare tempus sentientiū statum peccati. Debet illos statim ad contritionem, ac ad reconciliacionem cum Deo excitare, & absolutionem Sacramentalem recte depositum statim iuxta proximam Ecclesie impetrari. Tunc solum illam differre debet, quando Medicus existimat id expedire; quod non sepe contingit: unde universitatem non debent penitentes scilicet incipere satisfaciētionem, antequam absolventur.

88 *Ignoramus quid sepe peccatum, & vera penitentia, quando volum statim refutum possit; quodque Catholicæ veritates sint plerique lingua peregrina, & modulus eas prædicandi est idiomam incognitum, sicut remota est simplicitate Apostolorum, & supra captum fidelium; neque satis advertitur, quod hic defectus sit unum ex signis maxime sensibilium sententiarum Ecclesia, & ira Dei in filios suos.*

Delirium pariter est, quod Ecclesia, quam Christus Dom. fundavit, senescere aliquando possit; quodque Catholicæ veritates sint plerique lingua peregrina, & modulus eas prædicandi est idiomam incognitum, sicut remota est simplicitate Apostolorum, & supra captum fidelium. Posunt quidem multi ex Concionatoribus in hoc deficere, non tam ipsa Ecclesia.

89 *Quartus decimus gradus conversionis Peccatoris est, quod cum sit iam reconciliatus, habet ius assendi Sacrae Scripturae.*

Errat, supponendo peccatorum quenquamcumque ante reconciliationem non posse (atque adeo non debet diebus tertiis) sacrificiū afflire ad extibendum Deo exteriorem cultum, & ad implorandum fructum sacrificii, ut possit supernis auxiliis adjutus conteri, & culparum sorribus emundari.

90 *Ecclesia autoritatem excommunicandi habet, ut eam exercet per primos Pastores de consenseru, saltem premisso, totius Corporis.*

Si ad excommunicationem ferendam requiretur consensus, saltem presumptus, totius Ecclesiæ, atque adeo etiam laicorum, innunera sequentur absurdia. Ex Trident. less. 25. c. 3. in unius Episcopi arbitrio & conscientia id postum est. Multo magis à veritate abhorret quod autoritas excommunicandi ab Ecclesia, atque adeo etiam à Laicis, per primos Pastores exercetur.

91 *Excommunicationis iniuste metus nunquam debet nos impedire ab implendo debito nostro: Numquam exitus ab Ecclesia, etiam quando hominum nequitia, videretur ab ea impulsus, quando Deo Iesu Christo, atque ipsi Ecclesia per Charitatem affixi sumus.*

Id verum est de excommunicatione evidenter iniusta,

non vero de illa, quam superior center esse justam, &

Examen Ecclesie.

Subditus consumaciter praesumit iniustum. Si tamen excommunicatio si subditu dumtaxat evidenter iniusta, non tam omnibus, adhuc servanda est ad scandalum vivandum. Quid si solum probabiliter à subdito poterit esse iniusta, absolute servanda est, ita ut judicium superioris iudicio subdit prævaleat.

92 *Pati potius in pace excommunicationem, & anathema iniustum, quam prodere veritatem, est imitari Sanctorum Paulum: tantum abest, ut sit erigere se contra auctoritatem, aut scindere unitatem.*

Contra auctoritatem Ecclesiæ se erigit, & unitatem scindit, qui vult potius pati excommunicationem, quæ est Prælati creditur iusta, & à subdito dicitar esse iniusta, quæm præcepit Prælatorum obtemperare. Hinc non dicitur prodere veritatem, sed captivare intellectum in obsequio fidei, qui damnat uteriores theses à Pontifice ex cathedra damnatas, esto per hallucinationem ipse falso scilicet non deprehendat.

93 *Jesus quandoque sanat vulnera, que præcepit Primorum Pastorum festinatio infligit, sine ipsis mandato; Jesus restituit, quod ipsis inconsiderato Zelo raficauit.*

*Christus Dom. non sanat vulnera à Pastoriis inflita, quando isti per excommunicationem separant ab Ecclesia refractarios; quavis aliquando excommunicationem ex odio, & inconsiderato zelo feratur; dummodo feratur rationaliter & iure ordine servato. Hinc D. Gregorius, Sententia Pastoris, inquit, *sive iusta, sive iniusta, timenda est.**

94 *Nihil pejorare Ecclesia opinionem ingreditur ejus iniustici, quam videre illi dominatum exerceri supradictum fidelium, & foveari divisiones proprie res, que nec fidem latant, nec more.*

Nomini delirando Ecclesia Christi sponsa ac dilecta dici potest, quod cum scandalo exerceat dominatum supradictum fidelium, & foveat divisiones propter res, quæ ad fidem, aut morem non spectant: Quasi vero non speget ad fidem, ac mores damnare Janenianas Theses, ac præscribere modum, quo debeant ejurari.

95 *Veritas ex deveniente, ut sine lingua quasi peregrina plerique Christianis, & modus eas prædicandi est velut idiomam incognitum: adeo remotus est à simplicitate Apostolorum, & supra communem captum fidelium; neque satis advertitur, quod hic defectus sit unum ex signis maxime sensibilium sententiarum Ecclesia, & ira Dei in filios suos.*

Si nomine Prædicatorum veritatis intelligatur Quesnelius Janenianus, commentarium est quod finit veritatis Prædicatoris, dum prædicant theses ab Ecclesia damnatas; & Deus non permitit, sed vult, potestates omnes esse illi contrarias. Sin intelligatur Concionatores Evangelicos, & Pastores, commentarium est, quod potestates omnes finit in contraria, cum non possit Ecclesia deficere, non tam ipsa Ecclesia trahatur.

96 *Nimis sepe contingit membrilla, quem magis Janenius, ac magis scilicet unita Ecclesia sunt, despici, atque trahunt tamquam indigne, ut sint in Ecclesia, vel tamquam ab ea separatis; sed Iesu Christi ex fide, & non ex opinione hominum.*

Si nomine itorum membrorum veniant Janeniani; qui sunt Ecclesia rebelleri, quomodo dici potest, quod sint sancti, ac scilicet unita Ecclesia, cum sint membra per excommunicationem abscessa? Sin veniant Iusti, & Martyres, quomodo dici potest, quod nimis sepe tam indigne ab Ecclesia trahentur? Nonne Ecclesia ipsa sic tractando istos errat?

98 *Status perfectionis, & ponarum, quas quis tamen, tamquam Hæreticus, flagitiis, & impensis, ultima plenaria probatio est, & maximè meritoria, utpote que facit hominem magis conformem Iesu Christo.*

Nec potest Ecclesia quemquam habere ut hæreticum, si

Hh non

non sit talis, nec est meritorum velle hanc calumpniam pati.

99 Pervicacia, preventio, obstinatio in molendo, aut aliquid examinare, aut agnoscere se fuisse deceptum, mutant quotidie quoad multos in odorem mortis id, quod Deus in sua Ecclesia posuit, ut in ea esset odor vite, v. g. bonos libros, instructiones, sancta exempla, &c.

*Porta inferi adversus Ecclesiam prevalerent, si talis
persecutio, necnon præventione, & obstinatione posset in
illam cadere, ac morare in odorem mortis, quia Deus
posuit in odorem vita, videlicet damnando heres Jan-
senianas, que certe non sunt in odorem vita, sed Ne-*

positione tattaream exhalabat,
100. Tempus deplorabile, quo creditur honorari Deus
perseguendo veritatem, & iisque discipulos. Tempus hoc
advenit Flaberi, & trahari a Religionis
Ministris, tamquam impium, & indignum omni com-
mercio cum Deo, tamquam membrum putridum, capax
corrumperi omnia in societate Sanctorum, est homini-
bus nisi morte corporis mors terribilior. Frustra quis
sibi blanditur de suarum intentionum puritate, & zelo
quodam Religionis, perseguendo flamma, ferroque viros
probos, si propria passione est excacans, aut abrepens
aliena, propter quod nimirum vult examinare. Frequenten-
gis opponunt, quan communia facere iuramenta in Eccle-
sia, quia huc est multipliciter occasio pejerandi, laqueos
tendere infirmis, & idiotis, & efficeri, ut nomen, &
veritas Dei aliquando deserviant consilio impiorum.
Iuramenta, que ab Ecclesia exiguntur, dum Jan-
niani praescripto formula subscrivant, neque Spiritui Dei,
neque doctrina Christi Dom, adverterunt; Juramentum
quippe effectus religionis, ubi fuos habeat comites, Ve-
ritatem, Judicium, & Iustitiam; ac pasim ab Ecclesia
in rebus gravioribus exiguntur: Ex Augustino autem Epis-
tola. 118. Contra id, quod universalis Ecclesia facit,
disputare, insolentissima insanja est.

UT autem illicet percutiri possint, tum quas paucis exposuimus, Quesniliæ Theſes, tum etiam aliae ab Alex. VII. ab Innoc. XI. ab Alex. VIII. proscriptæ, & sic memoria retineri, ac in dubiis passim occurrentibus statim reperiſſi, subiiciuntur hie earam Indiculæ: Primus laconice recensit Theses Quesniliæ: Secundus, Tertius, & Quartus, quæ à laudatis Ponſificis nigra theſa preſum̄ habentur.

INDICULUS PRIMUS THESIUM QUESNELLIANARUM.

- D**e peccatore post gratiam amissam,
De gracie necessitate ad omne opus bonum.
In vanum à Deo præcipi, quod ipse non dat.
Fieri non posse, quod Deus non operatur in nobis,
Gratia exteriore sine interior obdurat.
De Disciplina inter Fidem Iudaicam, & Christianam.
Deus in novo fædere donat, quod petet; secus in veteri.
Gratia novi fæderis operatur, quod Deus præcipit.
Ubi adit gratia, numquam Christum abnegamus.
Effectus gratie impedit, aut retardari non potest.
Gratia facit, quod Deus iubet.
Indubitabiliter salvatur, quem Deus vult salvare,
Interiori gracie voluntas nonnquam resistit.
Cedat oportet, quicunque gratia illustratur.
Gratia operatur quocunque Deus præcipit.
Gratia illecebit nemo est qui resistat.
Nullatenus est doctus à Patre, qui non venit ad Christum.
Divinum semen semper afferit fructum suum.
Gratia est omnipotens Dei voluntas.
De vera Idea Gratiae.
Gratia operatio imitatur operationem Incarnationis.
De concordia Gratiae cum libero arbitrio.
Gratia operationem exprimit Creatio.
Sicut sanant corpora, ita Gratia sanat animas.
Animam Deus sanat sola sua voluntate.
Nulla datum Gratia, nisi per Fidem.
Fides est prima omnium gratiarum,
Prima peccatorum Gratia est peccatorum remissio,
Nulla datur Gratia extra Ecclesiam.
Infallibiliter salvantur, quos Deus vult salvare.
Christi desideria fortunam semper effectum suum.
Christus se morti tradidit propter Elecos.
Omnia renuncianda sunt, ut Christum nobis appropriateamus.
Gratia Adami producebat solum mentis humanam.
Debita erat naturae Gratia Adami.
Gratia Adamica, & Christiana, essentialiter differunt.
Gratia Christiana est omnipotens, non Gratia Adamica.
Peccator sine Gratia est solum liber ad malum.
Sine Gratia voluntas est incapax ad omne bonum.

Quicquid amaturo sine Gratia, damnablem amaturo.
Dei cognitio sine Gratia pravos effectus producit.
Nonnisi iniquitas sine Christi Gratia.
Baptismalis Gratia reddit nos peccato mortuos.
Inter Charitatem, & Cupiditatem, nihil mediatur.
Regnat carnalis cupiditas, ubi non regnat Dei amor.
Ulus sensuum sit bonus, vel malus, à Charitate, aut à Cupiditate.
Obedientia, si non proficiat ab amore Dei, est hypocritis.
Sine Charitate nonnisi aberratio, & peccatum.
Nullum est opus bonum sine amore Dei.
Frustrè est Dei invocatio, qua non fit à Charitate.
Fidei operatio iustificat, & unicè habetur per Charitatem.
Fides non est absque amore, & fiducia.
Christianæ operationes unicè habentur à Charitate.
Sola Charitas Deo loquitur, & ab eo auditur.
Deus Charitatem dumtaxat coronat.
Sola Charitas Deum honorat, & ab eo reimpunatur.
Totum deest, ubi spes deest; nec datur spes sine amore Dei.
Ubi non est Charitas, nec est Religio.
Oratio peccatoris est novum peccatum.
Penitentia orta ex solo metu dicit ad desperationem.
Timor sine amore iustitiae manum colibet, non cor à culpa.
Peccat, qui à malo non absinet, nisi timore penitentie.
Qui legem adimpler ex solo timore, sub lege est, sicut Iudeus.
Sub maledicto legis peccat, etiam qui ob timorem peccatum evitat.
Moyses, Propheta, ac ejus legis Doctores nonnisi mancipia per timorem efficerunt.
Non approptinquamus Deo per timorem, ut bestie sed per amorem, ut filii.
Timor servilis Deum representat ut imperiosum, ac injustum.
Clauduntur omnia in fide, & precibus.
Fides, ejusque usus, ac primum est donum puræ liberalitatis Dei.
Deus numquam affligit innocentes.

- 71 Ob sui conservationem dispensat se homo à lege condita in sui utilitatem.
 72 De Ecclesi Christiang notis.
 Quid sit Ecclesia?
 74 Habet Ecclesia Christum ut caput, omnes Sanctos ut membra.
 75 Ecclesia est ipse Christus compositus ex pluribus Sanctis, quos sanctificat.
 76 Comprehendit Ecclesia omnes Electos, & Justos.
 Peccator non habet Deum pro Patre, & pro capite Christum.
 78 Peccator, non scepis ac Infidelis, à populo Electo separatur.
 79 Sacra Scriptura studium utile ac necessarium est cuilibet.
 80 Lectio Sacrae Scripturae est pro omnibus.
 81 Obscuritas Divini Verbiab ejus lectione non excusat.
 82 Dies festus haec lectione sanctificandus, Damnonsum est eam impedit.
 83 Etiam à feminis Sacra Biblia sunt evolvenda.
 84 Claudere Christianis novum Testamentum, est illis ac Christi obturare.
 85 Veteate hanc lectionem est veteate usum luminis filii lucis.
 86 Vox populi jungenda voci Ecclesie, si praxim Apostolicam sequi velimus.
 87 Sapientia, & Charitas postulant, ut ad tempus portequem status peccati,
 88 Ex ignorantia peccati provenit, quod velimus statim illud excutere.
 89 Peccator post reconcilationem jus haber assistendi Saero,
 90 De confessu falenti praesumptio Ecclesie excommunicatio ferenda est.
 91 Excommunicatione iusta contempnenda. Non separat ab Ecclesia Deo coniunctos.
 92 Initiatur Apostolum, qui patitur potius anathema iniustum, quam prout veritatem.
 93 Iesu sanat vulnera à Pastoribus inficta zelo inconsiderato.
 94 Mala opinio de Ecclesia ingeritur; dum soventur divisiones, &c.
 95 Modus praedicandi veritates est unum ex signis selectus Ecclesie.
 96 Omnes Potestates sunt contrarie Prædicatoribus veritatis.
 97 Nimiris sapientia contingit, membra unita Ecclesie trahata tamquam indigna.
 98 Ultima plerumque probatio est, haberi tamquam hereticum.
 99 Pertinacia quotidie fert, ut in odore mortis mantentur, que sunt odor vite.
 100 Frequenter credimus sacrificare Deo impium, dum Dei servum diabolo sacrificamus.
 101 Doctrina Christi adversatur, communia facere iuramenta in Ecclesia.

**INDICULUS SECUNDUS
THESIUM CONFIXARUM
AB ALEXANDRO VII**

- 1 De actibus Theologalibus iterandis.
 2 De provocato ad duellum.
 3 De casibus Bullæ Cœnæ.
 4 De Praelatice Regularibus.
 5 De Heretico denunciando.
 6 De sollicitantie per chartam.
 7 De modo declinandi Denunciationem.
 8 De fructu Missæ specialissimo.
 9 De pingui stipendi Missæ.
 10 De multiplici Missæ stipendio.
 11 De peccatis oblitis.
 12 De casibus Episcopo reservatis.
 13 De Regulati iusti reprobato.
 14 De confessione invalida.
 15 De Penitentia per alium impleta.
 16 De Confessario Curati.
 17 & 18 De occisione Calumniatoris, &c.
 19 De occisione Adulteræ.
 20 De restitutione fructuum Beneficii.
 21 De Horis per alium recitatis.
 22 De Pecunia pro Beneficiis collata.
 23 De fractione jejunii circa contemptum.
 24 De peccatis luxurie specie diversis,
 25 De copula cum soluta.
 26 De Justice vendente arbitriata.
 27 De probabilitate ex uno auctore.
 28 De populo legem non acceptante.
 29 De modicis comedientiis.
 30 & 31 De jejuno quad Opifices, & Itinerantes;
 32 De Oxis in Quadragesima.
 33 De Restitutione ob omissionem Horarum.
 34 De officio Paſce die Palmarum.
 35 De unico Officio pro duplici die.
 36 & 37 De Regulationi Privilegiis, ac Indulgentiis;
 38 De Obligatione confundi quamprimum.
 39 De particilla illa Quamprimum.
 40 De Osculis ob delectationem carnalem.
 41 De Concubina ejienda.
 42 De lucro ob dilatatione mutui.
 43 De annuo legato pro anima.
 44 De Cenfuruarum cœlestatione.
 45 De Libris veticis.

INDICULUS TERTIUS
THESIUM CONFIXARUM
A BALEXANDRO XI.

- 1 De Probabilitate in Sacramentis.
 2 De Probabilitate in Judice.
 3 De tenui Probabilitate.
 4 De Probabilitate in Infidelis.
 5 De Dei dilectione semel in vita.
 6 De eadem singulis quinqueniosis.
 7 De Praecepto charitatis solum obligante, dum tenemur iustificati.
 8 De comedente ad satietatem.
 9 De opere coniugii, ob voluntatem.
 10 De dilectione proximi per actus internos.
 11 De eadem per solos actus externos.
 12 De Eleemosyna ex superfluis.
 Examen Ecclesiast.

13 De cupiente mortem proximi.
 14 De cupiente mortem Patri.
 15 De gaudio ex Patricidio in ebrietate.
 16 De praecerto speciali Fidei.
 17 De actu Fidei semel in vita.
 18 De publica confessione Fidei.
 19 De voluntate reddente Fidem firmorem.
 20 De Fidei repudio.
 21 De affenso Fidei formidoloso.
 22 De Fidei remuneratoris.
 23 De Fide late dicta.
 24 De Perjurio in re levi.
 25 De Juramento fine animo jurandi.